

DUMITRU TUDOR

(1908—1983)

Prin continua explorare a unor lumi ce nu trebuie uitate prin întâlnirea cu gândurile despre viață și moarte, cum rezultă ele din vestigiile multimilenare, din inscripții, rituri și ritualuri funerare, aparent, arheologii au și privilegiul de a se acomoda întreaga viață cu trecerea în neființă. Obsesia scurtei treceri prin viață în raport cu milenii de existență ale omenirii este uneori succedată de înțeleptele cuvinte *Carpe diem!* Dar cîți reușesc să domine timpul?

În această iarnă fără zăpezi a anului 1983, în care natura însăși nu-și găsește ritmul, a încetat să bată inima Profesorului D. Tudor, omul care, prin realizările sale părea că se numără printre acei puțini care stăpinesc sau chiar dilată timpul, căci altfel cum ar fi avut răgazul să învețe pentru el pentru a-i învăța pe alții, să fie *om, profesor, arheolog, numismat, istoric, îndrumător, popularizator al istoriei*, cel mai prolific dintre „istoricii epocii clasice”.

Drumul în viață a Prof. D. Tudor a pornit din Izverna, satul Seliștea, jud. Mehedinți unde s-a născut la 20 mai. A urmat un foarte bun liceu, acum centenar, la Drobeta-Turnu Severin și apoi la Satu Mare. Student al Facultății de litere și filosofie a Universității din București a avut profesori care se numără printre marii noștri istorici, arheologi, epigrafiști sau geografi cu larg orizont: Nicolae Iorga, C. C. Giurescu, Ion Andrieșescu, Sc. Lambrino, Simion Mehedinți, Vintilă Mihăilescu ș.a.

Absolvent al facultății cu „magna cum laude” în anul 1930 a fost numit profesor de liceu la București și Caracal. Opțiunea pentru istoria veche, concretizată în anii studenției prin participarea la săpături arheologice în vestitele așezări dobrogene Histria și Capidava și prin lucrările științifice elaborate în primii ani după absolvire, va căpăta un imbold și apoi o certitudine după obținerea unei burse pentru Școala română de la Roma.

În anii 1933—1935, după o muncă asiduă, în condițiile unei documentări optime, a întocmit lucrarea *I Cavaleri danubiani* care-i va aduce apoi (1936) titlul de doctor al Universității din București cu calificativul *magna cum laude*. Posibilitățile de informare de la Roma, cercetarea directă a celor mai multe piese reperteriate prin deplasarea la marile muzee europene, discuțiile cu savanți de talia lui Franz Cumont și Mihail Rostovțev, au contribuit la realizarea unei valoroase lucrări asupra unei teme atât de complexe. Teza de doctorat, tipărită în paginile revistei Școlii române de la Roma, *Ephemeris Dacoromana*, VII, 1937, a fost apreciată drept cea mai temeinică contribuție asupra Cavalerilor danubieni. Cu repertoriul adus „la zi”, restructurată, cu tot mai multe elemente din imagistica reliefurilor culturale explicate, lucrarea despre Cavalerii danubieni, va cunoaște o nouă apariție 1969—1970, la Leiden, în prestigioasa colecție dirijată de Prof. M. J. Vermaseren. Cele două volume *Corpus Monumentorum religionis Equitum Danuvinorum* (CMRED) au însemnat o încununare și o recunoaștere a unei munci și contribuții durabile aduse de D. Tudor la istoria cultelor și credințelor în secolele II—III e.n. în provinciile romane dunărene.

Între anii 1937—1943 a fost din nou profesor de liceu la Cimpulung Muscel și apoi la București. Continuă o susținută activitate științifică prin valorificarea colecțiilor arheologice din unele orașe ale Olteniei, săpături arheologice și munca pentru alcătuirea unei lucrări care urma să cuprindă prezentarea vestigiilor romane și romano-bizantine de pe teritoriul Olteniei. Cartea rezultată *Oltenia romană*, apărută în anul 1942, cînd autorul avea doar 34 de ani, a fost premiată ca și *I Cavaleri* . . . cu premiul „Vasile Pârvan” al Academiei Române (1943). În literatura de specialitate, alături de elogii, au fost formulate și unele critici, care aveau în vedere posibilitatea concilierii denumirii cărții cu teritoriul Daciei inferioare, sistemul de cercetare, structura cărții, unele formulări ameliorabile etc.

Cele patru ediții ale „*Olteniei romane*”, ultima apărută în anul 1978 sînt o mărturie a activității de peste cinci decenii a prof. D. Tudor pentru valorificarea rezultatelor cercetărilor arheologice, a monumentelor sculpturale și epigrafice, a tot ce poate fi mărturie asupra epocii romane și romano-bizantine pe teritoriul Olteniei. A considerat că autorii au dreptul și datorită de a-și ameliora și amplifica periodic unele lucrări. În *Supplementum Epigraphicum* din „*Oltenia romană*” ed. I—III, puteau fi găsite inscripțiile apărute după anul 1902, deci neincluse în *CIL*, cuprinse toate în prezent în *IDR*, II.

Din anul 1943 prof. D. Tudor a fost și Șef de lucrări la Muzeul Național de Antichități.

Activitatea de cercetare arheologică pe teritoriul Olteniei indeosebi, s-a desfășurat pe șantierele Slăveni, Stolniceni, Simbolin, Arutela. Rădăcinești, Copăceni, pe *limes alutanus*.

Din anul 1947 a avut posibilitatea să transmită și de la catedra universitară rezultatele investigațiilor sale viitorilor profesori și cercetători, fiind numit profesor la Facultatea de istorie și geografie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași. A fost decan al acestei facultăți în anii 1949—1953 și director al Muzeului de Antichități. A încercat să dirijeze o parte a activității sale, științifice în direcția cercetării romanității în Moldova. A publicat descoperiri monetare romane, a reluat, încercând noi rezolvări asupra unor monumente epigrafice aflate în colecțiile muzeului ieșean, unele provenite din sudul roman al Moldovei. A muncit mult la reinventarierea materialelor aflate în colecțiile Muzeului de Antichități. Scrisul său poate fi reținut pe zeci de pagini ale registrelor. Se cuvine a menționa în aceste pagini ale unei reviste istorice ieșene, că mulți cercetători ai Institutului de istorie și arheologie „A. D. Xenopol” istorici (E. Negruți, C. Istrate, I. Ciubotaru, L. Boicu, A. Macovei, Al. Zub) sau arheologi (A. C. Florescu, M. Florescu, Silvia Teodor, D. Teodor) l-au avut Profesor. A lăsat la Iași o impresie puternică și durabilă atit datorită cursurilor documentate și sistematice de istorie universală veche cit și pentru apropierea de studenți, sprijinul acordat acestora într-o perioadă economică încă dificilă.

Din anul 1954 pînă în 1974 a funcționat ca profesor al Facultății de istorie a Universității din București într-una din perioadele în care istoria veche a României și universală, unele științe auxiliare au fost ilustrate de un grup de mari profesori (I. Nestor, Em. Conduracli, D. M. Pippidi, D. Berciu, Gh. Ștefan ș.a.). A fost decan al Facultății în anul 1956. Revenit mai aproape de ținuturile în care desfășurase o vastă activitate arheologică, a continuat săpăturile de la Reșca-Romula, Celei—Suciava, din numeroase centre ale Olteniei.

Rezultatele cercetărilor sale însumează peste 800 lucrări și dacă ar fi însumate și notele mai mărunte inclusiv cele întocmite pentru *Fasti Archaeologici* ele s-ar cifra la 5 800 titluri.

Urmărindu-i evoluția și împlinirile, meditănd asupra discuțiilor purtate cu regretatul Profesor sau asupra textului scrierilor sale s-ar impune să subliniem latura exemplară a unei activități multilaterale cantonate în spațiul istoriei vechi pe care a dus-o peste jumătate de veac.

Omul înalt, voinic cu o figură smeadă, oarecum aspră la care se asocia mai greu privirea blajină, era dotat cu o forță de muncă puțin obișnuită, dublată de o mare disciplină a muncii. Din ținuturile originare părea să fi luat doar un pragmatism mai pronunțat dar nu era rezeptiv la vorbă ci mai domol ca moldovenii și la fel de ospitalier ca ei.

Arheologul D. Tudor, a întreprins cercetări în cele mai importante orașe ale Daciei Inferioare sau în centre de pe limesul alutan, a valorificat cu promptitudine materialele recoltate. A căutat să-și îmbunătățească metoda de săpătură rămasă uneori în urmă în comparație cu cea a unor arheologi care cercetau preistoria. A polarizat în jurul său un număr însemnat de colaboratori din generații diferite (G. Popilian, O. Toropu, M. Davidescu, V. Barbu, Gh. Poenaru-Bordea, C. Vlădescu, C. M. Tătulea ș.a.) care continuă cu succes atit săpăturile arheologice cit și întocmirea unor monografii din istoria economică, politică și militară a Daciei Inferioare care sporesc zestrea documentară a unei viitoare istorii a Daciei romane.

„Oltenia romană” cuprinde în mare parte materiale recoltate din săpăturile care le-a condus, fiecare nouă ediție ogliind și un stadiu al cercetărilor arheologice din teritoriul dintre Jiu—Dunăre și Carpați.

Epigrafistul. D. Tudor a publicat inscripții de toate categoriile, de la *graffiti*, *tituli picti*, *stampile pe amfore*, *mortaria* sau *tegulae* la epigrafe onorifice, votive sau funerare, simple sau cu interesante implicații, adunate în grupaje de *Comunicări epigrafice* sau separat. Utilitatea acelu *Supplementum Epigraphicum* al Olteniei romane a fost adeseori subliniată. A fost printre puținii epigrafisti care au pus la dispoziția colegilor și fragmente de inscripții pe care n-a reușit să le descifreze. Valoarea documentelor scrise pentru cunoașterea istoriei economice, politice sau sociale era totdeauna relevantă. Numeroase lucrări ale prof. D. Tudor au, de altfel, inscripțiile ca suport principal (Ex. *Răspîndirea amforelor grecești șampilate în Moldova, Muntenia și Oltenia — 1967; Importul de vin și untdelemn în provincia Dacia — 1968; Istoria sclavaajului în Dacia romană — 1957 etc.*).

Numismatul D. Tudor, a descoperit și publicat numeroase monede și tezaur monetae și a îndrumat doctoranți în numismatică.

Istoricul D. Tudor a elaborat alături de un număr puțin obișnuit de note, studii, rapoarte de săpături și sinteze asupra epocii romane și romano-bizantine.

Oltenia romană ed. I, 1942; ed. IV, 1978 calificată drept „un tezaur istoric-arheologic de referință cu valoare durabilă și de neînlocuit (I. I. Russu, Transilvania, 3, 1980, p. 12) este doar una din importante contribuții.

Istoria sclavaajului în Dacia romană — 1957 cuprinde însemnate pagini de istorie economică și socială a Daciei.

Orașe, târguri și sate în Dacia romană — 1968 este o carte de mare utilitate în condițiile inexistenței unui repertoriu complet al Daciei romane. Descrierile, prezentarea principalelor aspecte ale vieții romane din fiecare localitate pe baza cercetărilor arheologice a monumentelor epigrafice, o bibliografie selectivă, au determinat ca și în prezent la 15 ani de la apariție lucrarea să fie consultată cu folos.

A scris monografia de întindere diferită asupra celor mai importante așezări cercetate Romula și Sucidava, ultima cu vestigiile ei importante și în epoca romano-bizantină fiind publicată și la Bruxelles. Tot într-o limbă străină dar în colecția *Bibliotheca historica Romaniae*, a apărut „*Les ponts romains du Bas-Danube*—1974.

Volumele *Corpus monumentorum religionis Equitum Danuviorum* pot fi alăturate în opera istoricului doar „*Oltenei romane*” dar este o lucrare care depășește cercetarea zonală de larg interes pentru cercetătorii religiei romane de pretutindeni.

Necesitatea unei lucrări asupra arheologiei romane, utile atât cercetătorilor epocii cât și unui cerc mai larg de amatori, l-a determinat pe prof. D. Tudor să scrie *Arheologia romană*, 1975, asemănătoare ca structură lucrării clasice a lui A. Cagnat, E. Chapot, mai restrinsă ca volum și cu exemplificări din descoperirile de pe teritoriul României.

Enciclopedia civilizației romane pe care a coordonat-o urma să fie și un instrument accesibil celor ce se întâlnesc cu multiplele aspecte ale vieții romane.

Popularizatorul. D. Tudor a fost printre puținii arheologi și istorici care au știut să estimeze ce dorește în primul rând să afle din istoria antică, mii de oameni cu preocupări diurne depărtate de cercetarea istoriei. A reinviat cu talent, într-un stil adecvat, neîmpovărat ostentativ de „termeni tehnici” și date, personalități, și evenimente. În numeroasele și vastele lucrări de popularizare întocmite de D. Tudor, istoria reală, științifică păstrează greutatea și atunci când încercările de reconstituire străbat și zone cu incertitudini. Temele lucrărilor sint inspirate atât de istoria noastră veche cât și de cea universală.

A participat la numeroase sesiuni științifice ale muzeelor (în primul rând la Constanța) și sesiuni de rapoarte de săpături. A prezentat contribuțiile sale în fața savanților străini la colocvii, conferințe și congrese internaționale desfășurate la Sofia, București, Mamaia, Roma, Damasc, Freiburg, München, Xantem, Londra sau ca profesor invitat la Universitățile din Belgrad, Bratislava, Brno, Budapesta, Genova, Milano, Napoli, Palermo, Sofia. A fost membru titular al Academiei de Științe Sociale și Politice.

Toți cei care i-au fost elevi, studenți, colaboratori, care au învățat de la D. Tudor citindu-i lucrările vor păstra veșnic amintirea sa.

SILVIU SANIE

Succintă bibliografie selectivă.

Istoria Imperiului roman, a Daciei romane în sec. II—III e.n. și în epoca romano-bizantină.

a. Sinteze și monografii :

— *Oltenei romană*, ed. I, București, 1942, ed. a II-a 1958, ed. a III-a 1968, ed. a IV-a 1978.

— *Istoria sclavașului în Dacia romană*, București, 1957.

— *Orașe, târguri și sate în Dacia romană*, București, 1968.

— *Sucidava. Une cité daco-romaine et byzantine en Dacie*, Bruxelles, 1965.

— *Corpus Monumentorum religionis Equitum Danuviorum (CMRED)*, I. The Monuments, Leyden 1968 ; II, The analysis and the interpretation of the monuments, Leyden 1976.

— *Les ponts romains du Bas-Danube*, București, 1974.

— *Arheologia romană*, București, 1975.

b. Studii, micromonografii și note :

— *Sucidava I*. Première campagne de fouilles et recherches archéologiques dans la forteresse romaine de Celei, département de Romanati, Dacia, V—VI, 1953—1936 ; *Sucidava II*, Dacia, VII—VIII, 1937—1940 ; *Sucidava III*, Dacia, N. S., XI—XII, 1945—1947 ; *Sucidava IV*, Materiale arheologice privind istoria veche a R.P.R., I, 1954 ; *Sucidava V*, Materiale, VII, 1961 ; *Sucidava VI*, Materiale, VIII, 1962, *Sucidava VII*, Materiale, IX, 1971 ;

— *I Cavalieri danubiani*, ED, VII, 1937, p. 189—356.

— *Stăpânirea romană în sudul Daciei, de la Aurelian la Constantin cel Mare*, RIR, X, 1940, p. 216—226.

— *Castra Daciae Inferioris I (Bumbești-Gorj)*, BCMI, XXXIII, 1940, p. 18—33 ; *II (Slăveni—Romanati)*, BCMI, XXXIII, 1940, p. 34—38 ; *III (Racoviță—Argeș)*, BCMI, XXXIV, 1941, p. 35—41 ; *IV : Castrul și băile romane de la Bivolari pe Olt*, BCMI, XXXV, 1942, p. 134—149 ; *V—VII : Copăceni, Titești și Rădăcinești, jud. Argeș*, BMMN, V, 1945, p. 95—101 ; *VIII. Săpăturile lui Gr. Točilăscu în castrul roman de la Răcari—Dolj*, Apulum, V, 1965, p. 233—257.

— *Considerații asupra unor cercetări arheologice făcute pe limes Transalutanus*, SCIV, VI, 1955, p. 87—97.

— *La fortificazione delle città romane della Dacia nel sec III dell'e.n.*, Historia—München, XIV, 3, 1965, p. 368—380.

— *La ville et le village en Dacie romaine*, Dacia, N.S., XIII, 1969, p. 319—328.

— *Dovezile arheologice despre menținerea stăpînirii romane la nord de Dunăre după evacuarea aureliană a Daciei (sec. III—V)*, Historica—Craiova, III, 1974, p. 93—109.

— *Comunicări epigrafice I*, SCIV, XIII, 1962, p. 115—123; *II*, SCIV, 16, 1965, 1, p. 177—188; *III*, SCIV, 16, 1965, 2, p. 357—372; *IV*, SCIV, 17, 1966, p. 593—603; *V*, SCIV, 19, 1968, p. 331—338; *VI*, SCIV, 21, 1970, p. 313—326.

— *Deux dieux thraco-phrygiens à Drobeta*, Hommages à Maarten J. Vermaseren, III, Leiden, 1978, p. 1269—1280.

e. Colaborări la tratate, atlase și dicționare :

— *Istoria României*, I, București, 1960.

— *Tabula Imperii Romani: Drobeta—Romula—Sucidava*, București 1965; *Aquincum—Sarmizegetusa—Sirium L. 34*, Budapesta, 1968; *Romula—Durostorum—Tomis, L. 35*, București, 1969.

— *Atlas istoric*, București, 1971.

— *Mic dicționar enciclopedic*, București, 1972.

— *Dicționar de istorie veche a României*, București, 1976.

Coordonare : *Enciclopedia civilizației romane*, București, 1982.

d. Cărți de popularizare a istoriei antice :

— *Cea mai mare răscoală a sclavilor : răscoala lui Spartacus*, București, 1956.

— *Decebal, regele erou al dacilor*, București, 1964.

— *Traian împărat al Romei*, București, 1966.

— *Hannibal*, București, 1966.

— *Romula*, București, 1968.

— *Alexandru Macedon*, București, 1968.

— *Mari căpitani ai lumii antice, I*, București 1969; *II*, București 1970; *III*, București, 1971.

— *Caesar*, București, 1969.

— *Românii în Dacia*, București, 1969.

— *Pericles*, București, 1970.

— *Femei vestite din lumea antică — coroană sau cunună*, București, 1972.

— *Figuri de împărați romani, I*, București, 1974, *II*, București, 1975.

— *Decebal și Traian*, București, 1977.

Dispariția neașteptată și prematură a cercetătoarei Eugenia Neamțu la 13 octombrie 1980, a constituit pentru întreaga obște a arheologilor români o dureroasă, grea și ireparabilă pierdere.

Lumina vieții ei, stinsă într-o senină și călduroasă zi de toamnă calmă, așa cum a fost întreaga sa ființă, a însemnat nu numai pierderea unui distins și remarcabil arheolog ci și absența pentru totdeauna, cu consecințe și semnificații multiple și adinci, a unuia dintre cei mai dotați și mai pasionați cercetători din domeniul arheologiei medievale, pe care școala ieșeană de arheologie l-a creat.

Este lesne de înțeles cât de gravă, de tristă și mai ales lipsită de sens, apare încetarea din viață a unui om aflat în plină maturitate a creației științifice, ajuns pe drumul împlinirilor sale, rod al unei îndelungate și bogate experiențe de muncă și viață puse nemijlocit în slujba cercetării trecutului nostru pe care l-a investigat cu pasiune și competență, timp de peste un sfert de veac.

Un nemilos și implacabil destin năruiește astfel calea către noi realizări de valoare, aruncînd peste lumină umbra și peste certitudinea ființei, neființa.

Eugenia Neamțu s-a născut la 17 iunie 1930 în satul Crivești, comuna Strunga, județul Iași. După absolvirea liceului teoretic din Roman și-a continuat studiile la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, absolvind în 1954 Facultatea de

EUGENIA NEAMȚU

(1930—1980)

istoric. În 1956 a fost încadrată ca cercetător științific la Institutul de istorie și arheologie „A. D. Xenopol” din Iași, iar din 1971 a activat, la același Institut, ca cercetător științific principal.

Încă din primul an de facultate viitoarea cercetătoare a fost atrasă de arheologia medievală, formându-se apoi ca specialist în acest domeniu pe șantierul școală de la Suceava, de sub conducerea profesorului Ion Nestor, șantier la care Eugenia Neamțu a participat mai mulți ani ca studentă și ca arheolog consacrat. Concomitent, în decursul anilor participând sau conducând șantierele arheologice de la Bieaz, Vaslui, Piatra-Neamț, Iași, Huși, Hirleu și Lunca-Botoșani și-a desăvârșit specialitatea cu neasemuită pasiune și conștiință profesională.

Căci Eugenia Neamțu a fost înainte de toate un om dăruit cu alese însușiri, inzestrată cu o vie inteligență, cu un real talent în artele plastice, cu tenacitate, pasiune și putere de muncă, cu o mare dragoste pentru adevăr și, mai presus de toate, cu o blindețe, o delicatețe și o noblețe sufletească rar întâlnită. Cercetător de înaltă ținută științifică în sensul cel mai apropiat de valoarea ideal-umană, Eugenia Neamțu și-a pus calitățile ei de om, de istoric și arheolog în slujba relevării adevărului istoric, a descoperirii și valorificării lui, evidențiindu-l cu răbdare, competență și discernămint. Ei i se datorază inițierea cercetărilor arheologice și apoi desfășurarea lor pe scară largă, la Baia, prima capitală a statului feudal Moldova, unde, ca urmare a unor intense campanii de săpături s-au obținut rezultate de o deosebită valoare științifică care au și fost, în parte, valorificate în primul volum monografic consacrat acestui important obiectiv. Contribuțiile Eugeniei Neamțu prezentate în primul volum privind cercetările de la Baia (apărut în 1980), precum și în cel de al doilea, apărut recent, pot fi socotite drept temeinice surse de referință pentru numeroase și însemnate aspecte legate de societatea feudală de la răsărit de Carpați.

În bogata sa activitate pe tărîm științific, cercetătoarea Eugenia Neamțu a abordat teme de studiu diverse și deosebit de actuale, vizînd îndeosebi conținutul civilizației medievale din Moldova, aducînd numeroase și importante contribuții, pe care ni le-a înfățișat într-o serie de lucrări de incontestabilă valoare.

Cercetînd ani îndelungați cultura materială orășenească din Moldova prin investigațiile întreprinse în unele dintre cele mai vechi și mai importante așezări urbane din această parte a țării, a adus multiple și consistente precizări cu privire la elementele esențiale care caracterizează viața economică, socială și culturală a societății românești din evul mediu, relevînd aspecte noi și interesante care au lărgit astfel considerabil cunoștințele despre această importantă perioadă din istoria României.

Inzestrată cu o mare capacitate de analiză, cu spirit de observație și cu o bine recunoscută meticulozitate, a fost atrasă constant de cercetarea unor complexe probleme de istoria artei feudale, elaborînd cîteva remarcabile studii în acest domeniu. De altfel calitățile sale sufletești și talentul pe care îl avea în artele plastice i-au facilitat apropierea către arta medievală, i-au permis înțelegerea ei temeinică oferindu-i astfel posibilitatea de a-i releva frumusețea și valoarea, ca și semnificația ei istorică.

De asemenea, cu multă pasiune și pricepere, Eugenia Neamțu a cercetat o parte din importanțele descoperiri numismatice medievale din Moldova, dînd la iveală aspecte noi deosebit de importante pentru cunoașterea vieții economice, sociale și politice a țării Moldovei.

Deși a activat ca specialistă în domeniul arheologiei medievale, Eugenia Neamțu s-a preocupat în egală măsură și de sursele documentare scrise, coroborînd cu intuiție și acribie informațiile arheologice cu acelea documentare.

Prin întreaga sa activitate, prin realizările obținute pe tărîm științific, prin dăruirea, pasiunea și competența cu care a investigat trecutul istoric, căutînd să-i deslușească pe deplin înțelesul și tainele, Eugenia Neamțu va rămîne pentru toți cei care au cunoscut-o un luminos exemplu și un indemn.

Plecarea ei pentru totdeauna din mijlocul arheologilor ieșeni, din colectivul în care s-a format și s-a desăvârșit ca specialist, nu va putea fi uitată și nici ușor suplinită.

Calitățile sale alese și bogata experiență acumulată ca urmare a unei susținute activități științifice timp de peste un sfert de veac, contribuțiile sale în domeniul istoriei și arheologiei medievale, vor putea evidenția mereu personalitatea acestei cercetătoare de elită care, cu modestie și discreție a slujit neobosită pe altarul științei, animată de dragostea pentru adevăr și oameni.

Amintirea sa — flacără nestinsă în inimile tuturor prietenilor, colegilor și colaboratorilor săi cu care a deslușit necunoscutele trecutului istoric — va constitui un permanent, pios și sincer omagiu, statornic elogiul adus frumuseții sufletului și operei sale.

D. GII. TEODOR

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE

- Notă bibliografică : N. Lupu, *Un cuptor prefeudal lângă Gusterița (jud. Sibiu)*, *SCȘ-Iași, Istorie*, VIII, 1957, Fasc. I, p. 272.
- *Obiectele de podoabă din tezaurul medieval de la Cotul Morii, Popricani (Iași)*, *ArchMold*, I, 1969, p. 283—293.

- *Săpăturile de salvare de la Vaslui, Materiale, VIII, 1962, p. 89—101 (în colaborare).*
- *Șantierul arheologic Suceava, Materiale, VIII, 1962, p. 752—756 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice pe teritoriul orașului Iași în anii 1956—1960, ArhMold, II—III, 1964, p. 409—439 (în colaborare).*
- *Tezaurul de monede anepigrafe de aramă de la Alexandru cel Bun descoperit la Iași, ArhMold, II—III, 1964, p. 495—503.*
- *Curtea domnească din Iași în lumina recentelor descoperiri arheologice. Omagiul lui P. Constantinescu-Iași, București, 1965, p. 247—254 (în colaborare).*
- *Principalele rezultate ale săpăturilor arheologice de la Huși. Revista muzeelor, II, 1965, p. 456 (în colaborare).*
- *Tezaurul de obiecte din secolul al XVII-lea descoperit la Cucuteni-Lețcani (r. Iași), ArhMold, IV, 1966, p. 327—343.*
- *Săpăturile arheologice de la Curtea domnească din Iași, ArhMold, V, 1967, p. 169—285 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice la Lunca Dorohoi, ArhMold, VI, 1969, p. 187—212 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea stemei dezvoltate a Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare, ArhMold, VI, 1969, p. 329—335.*
- *Date istorice și arheologice cu privire la Curtea domnească din Piatra Neamț, MemAntiq, I, 1969, p. 227—240.*
- *Ceramica decorativă polono-lituaniană de la Curtea domnească din Iași, SCIV, 21, 1970, 4, p. 697—703.*
- *La résidence princière de Jassy, Dacia, N.S., XIV, 1970, p. 335—388 (în colaborare).*
- *Tezaurul de obiecte și monede feudale descoperit la Păun, com. Mihălășeni (jud. Botoșani), ArhMold, VII, 1972, p. 359—367 (în colaborare).*
- *Precizări arheologice și istorice cu privire la data construcției „Casei Dosoftei”, MemAntiq, II, 1970, p. 511—521.*
- *Notă bibliografică: Radu Popa, Țara Maramureșului în veacul al XIV-lea, AIIA-Iași, VIII, 1971, p. 504—505.*
- *Săpăturile de salvare de la Huși, jud. Vaslui (1964), Materiale, X, 1973, p. 275—280 (în colaborare).*
- *Cercetările arheologice de la „Casa Dosoftei” din Iași (1966—1968), Materiale, X, 1973, p. 281—287 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea satului Tisăuți din fostul ocol al Sucevei, Studii și materiale, Istorie, Suceava, III, 1973, p. 119—135 (în colaborare).*
- *Începuturile orașului Baia în lumina datelor arheologice, AȘU-Iași, tom. XIX, S. III, a. fasc. 2, 1973, p. 165—181 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea motivelor ceramicii ornamentale medievale moldovenesti, SCIVA, 25, 1974, 2, p. 309—313.*
- *Cahle cu reprezentarea profetului David descoperite la Baia, SCIVA, 25, 1974, 3, p. 473—477.*
- *Aspecte privind dezvoltarea demografică și urbanistică a Iașului în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, Sub semnul lui Clio. Omagiul Acad. prof. Ștefan Pascu, Cluj, 1974, p. 76—80 (în colaborare).*
- *Contribuții arheologice la istoria orașului Baia, A.Ș.U.-Iași, tom. XXI, 1975, p. 15—25 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea mijloacelor de iluminat în așezarea medievală de la Baia, Suceava, Anuarul Muzeului Județean, V, 1978, p. 205—217 (în colaborare).*
- *Contribuții la problema urbanizării așezării de la Baia în secolul al XIV-lea, AIIA-Iași, XVI, 1979, p. 295—304 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice pe teritoriul orașului Iași în anii 1961—1967, ArhMold, IX, 1980, p. 103—119 (în colaborare).*
- *Tezaurul din secolele XV—XVI de la Stănceni, (jud. Botoșani), ArhMold, IX, 1980, p. 121—123 (în colaborare).*
- *Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVII, vol. I, Iași, Ed. Junimea, 1980, 288 p. (în colaborare).*
- *Le trésor d'objets de parure et de monnaies découvert à Sihleanu, (comm. Scorțaru Nou, dép. de Brăila), Dacia, N.S., XXIV, 1980, p. 341—353.*
- *Contribuții la istoria orașului Iași, MemAntiq, VI—VIII, 1974—1976, p. 186—199 (în colaborare).*
- *Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVII, vol. II Iași, Ed. Junimea, 1984, 276 p. (în colaborare).*

LUCRĂRI PREGĂTITE PENTRU TIPAR

Contribuții la problema începuturilor orașului Baia, în vol. Apariția orașelor medievale la est de Carpați.

Inscripțiile medievale de pe teritoriul orașului Iași (în colaborare).

istorie. În 1956 a fost încadrată ca cercetător științific la Institutul de istorie și arheologie „A. D. Xenopol” din Iași, iar din 1971 a activat, la același Institut, ca cercetător științific principal.

Încă din primul an de facultate viitoarea cercetătoare a fost atrasă de arheologia medievală, formându-se apoi ca specialist în acest domeniu pe șantierul școală de la Suceava, de sub conducerea profesorului Ion Nestor, șantier la care Eugenia Neamțu a participat mai mulți ani ca studentă și ca arheolog consacrat. Concomitent, în decursul anilor participând sau conducând șantierele arheologice de la Bicaz, Vaslui, Piatra-Neamț, Iași, Huși, Hirlău și Lunca-Botoșani și-a desăvârșit specialitatea cu neasemuită pasiune și conștiință profesională.

Căci Eugenia Neamțu a fost înainte de toate un om dăruit cu alese însușiri, înzestrată cu o vie inteligență, cu un real talent în artele plastice, cu tenacitate, pasiune și putere de muncă, cu o mare dragoste pentru adevăr și, mai presus de toate, cu o blîndețe, o delicatețe și o noblețe sufletească rar întâlnită. Cercetător de înaltă ținută științifică în sensul cel mai apropiat de valoarea ideal-umană, Eugenia Neamțu și-a pus calitățile ei de om, de istoric și arheolog în slujba relevării adevărului istoric, a descoperirii și valorificării lui, evidențiindu-l cu răbdare, competență și discernămint. Ei i se datorează inițierea cercetărilor arheologice și apoi desfășurarea lor pe scară largă, la Baia, prima capitală a statului feudal Moldova, unde, ca urmare a unor intense campanii de săpături s-au obținut rezultate de o deosebită valoare științifică care au și fost, în parte, valorificate în primul volum monografic consacrat acestui important obiectiv. Contribuțiile Eugeniei Neamțu prezentate în primul volum privind cercetările de la Baia (apărut în 1980), precum și în cel de al doilea, apărut recent, pot fi socotite drept temeinice surse de referință pentru numeroase și însemnate aspecte legate de societatea feudală de la răsărit de Carpați.

În bogata sa activitate pe țărîm științific, cercetătoarea Eugenia Neamțu a abordat teme de studiu diverse și deosebit de actuale, vizînd îndeosebi conținutul civilizației medievale din Moldova, aducînd numeroase și importante contribuții, pe care ni le-a înfățișat într-o serie de lucrări de incontestabilă valoare.

Cercetînd ani îndelungați cultura materială orășenească din Moldova prin investigațiile întreprinse în unele dintre cele mai vechi și mai importante așezări urbane din această parte a țării, a adus multiple și consistente precizări cu privire la elementele esențiale care caracterizează viața economică, socială și culturală a societății românești din evul mediu, relevînd aspecte noi și interesante care au lărgit astfel considerabil cunoștințele despre această importantă perioadă din istoria României.

Înzestrată cu o mare capacitate de analiză, cu spirit de observație și cu o bine recunoscută meticulozitate, a fost atrasă constant de cercetarea unor complexe probleme de istoria artei feudale, elaborînd cîteva remarcabile studii în acest domeniu. De altfel calitățile sale sufletești și talentul pe care îl avea în artele plastice i-au facilitat apropierea către arta medievală, i-au permis înțelegerea ei temeinică oferindu-i astfel posibilitatea de a-i releva frumusețea și valoarea, ca și semnificația ei istorică.

De asemenea, cu multă pasiune și pricepere, Eugenia Neamțu a cercetat o parte din importante descoperiri numismatice medievale din Moldova, dînd la iveală aspecte noi deosebit de importante pentru cunoașterea vieții economice, sociale și politice a țării Moldovei.

Deși a activat ca specialistă în domeniul arheologiei medievale, Eugenia Neamțu s-a preocupat în egală măsură și de sursele documentare scrise, coroborînd cu intuiție și acribie informațiile arheologice cu acelea documentare.

Prin întreaga sa activitate, prin realizările obținute pe țărîm științific, prin dăruirea, pasiunea și competența cu care a investigat trecutul istoric, căutînd să-i deslușească pe deplin înțelesul și tainele, Eugenia Neamțu va rămîne pentru toți cei care au cunoscut-o un luminos exemplu și un îndemn.

Plecarea ei pentru totdeauna din mijlocul arheologilor ieșeni, din colectivul în care s-a format și s-a desăvârșit ca specialist, nu va putea fi uitată și nici ușor suplinită.

Calitățile sale alese și bogata experiență acumulată ca urmare a unei susținute activități științifice timp de peste un sfert de veac, contribuțiile sale în domeniul istoriei și arheologiei medievale, vor putea evidenția mereu personalitatea acestei cercetătoare de elită care, cu modestie și discreție a slujit neobosită pe altarul științei, animată de dragostea pentru adevăr și oameni.

Amintirea sa — flacără nestinsă în inimile tuturor prietenilor, colegilor și colaboratorilor săi cu care a deslușit necunoscutele trecutului istoric — va constitui un permanent, pios și sincer omagiu, statornic elogiu adus frumuseții sufletului și operei sale.

D. GH. TEODOR

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE

- Notă bibliografică : N. Lupu, *Un cuptor prefeudal lângă Gusterița (jud. Sibiu)*, SCS-Iași, Istorie, VIII, 1957, Fasc. I, p. 272.
- *Obiectele de podoabă din tezaurul medieval de la Cotul Morii, Popricani (Iași)*, *Arh. Mold.*, I, 1969, p. 283—293.

- *Săpăturile de salvare de la Vaslui, Materiale, VIII, 1962, p. 89—101 (în colaborare).*
- *Șantierul arheologic Suceava, Materiale, VIII, 1962, p. 752—756 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice pe teritoriul orașului Iași în anii 1956—1960, Arh Mold, II—III, 1964, p. 409—439 (în colaborare).*
- *Tezaurul de monede anepigrafe de aramă de la Alexandru cel Bun descoperit la Iași, Arh Mold, II—III, 1964, p. 495—503.*
- *Curtea domnească din Iași în lumina recentelor descoperiri arheologice. Omagiul lui P. Constantinescu-Iași, București, 1965, p. 247—254 (în colaborare).*
- *Principalele rezultate ale săpăturilor arheologice de la Huși. Revista muzeelor, II, 1965, p. 456 (în colaborare).*
- *Tezaurul de obiecte din secolul al XVII-lea descoperit la Cucuteni-Lețcani (r. Iași), Arh Mold, IV, 1966, p. 327—343.*
- *Săpăturile arheologice de la Curtea domnească din Iași, Arh Mold, V, 1967, p. 169—285 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice la Lunca Dorohoi, Arh Mold, VI, 1969, p. 187—212 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea stemei dezvoltate a Moldovei în vremea lui Ștefan cel Mare, Arh Mold, VI, 1969, p. 329—335.*
- *Date istorice și arheologice cu privire la Curtea domnească din Piatra Neamț, MemAntiq, I, 1969, p. 227—240.*
- *Ceramica decorativă polono-lituaniană de la Curtea domnească din Iași, SCIV, 21, 1970, 4, p. 697—703.*
- *La résidence princière de Jassy, Dacia, N.S., XIV, 1970, p. 335—388 (în colaborare).*
- *Tezaurul de obiecte și monede feudale descoperit la Păun, com. Mihălășeni (jud. Botoșani), Arh Mold, VII, 1972, p. 359—367 (în colaborare).*
- *Precizări arheologice și istorice cu privire la data construcției „Casei Dosoftei”, MemAntiq, II, 1970, p. 511—521.*
- *Notă bibliografică: Radu Popa, Țara Maramureșului în veacul al XIV-lea, AIIA-Iași, VIII, 1971, p. 504—505.*
- *Săpăturile de salvare de la Huși, jud. Vaslui (1964), Materiale, X, 1973, p. 275—280 (în colaborare).*
- *Cercetările arheologice de la „Casa Dosoftei” din Iași (1966—1968), Materiale, X, 1973, p. 281—287 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea satului Tisăuți din fostul ocol al Sucevei, Studii și materiale, Istorie, Suceava, III, 1973, p. 119—135 (în colaborare).*
- *Începuturile orașului Baia în lumina datelor arheologice, AȘU-Iași, tom. XIX, S. III, a. fasc. 2, 1973, p. 165—181 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea motivelor ceramicii ornamentale medievale moldovenesti, SCIVA, 25, 1974, 2, p. 309—313.*
- *Calile cu reprezentarea profetului David descoperite la Baia, SCIVA, 25, 1974, 3, p. 473—477.*
- *Aspecte privind dezvoltarea demografică și urbanistică a Iașului în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, Sub semnul lui Clio. Omagiu Acad. prof. Ștefan Pascu, Cluj, 1974, p. 76—80 (în colaborare).*
- *Contribuții arheologice la istoria orașului Baia, A.Ș.U.-Iași, tom. XXI, 1975, p. 15—25 (în colaborare).*
- *Contribuții la cunoașterea mijloacelor de iluminat în așezarea medievală de la Baia, Suceava, Anuarul Muzeului Județean, V, 1978, p. 205—217 (în colaborare).*
- *Contribuții la problema urbanizării așezării de la Baia în secolul al XIV-lea, AIIA-Iași, XVI, 1979, p. 295—304 (în colaborare).*
- *Cercetări arheologice pe teritoriul orașului Iași în anii 1961—1967, Arh Mold, IX, 1980, p. 103—119 (în colaborare).*
- *Tezaurul din secolele XV—XVI de la Stănceni, (jud. Botoșani), Arh Mold, IX, 1980, p. 121—123 (în colaborare).*
- *Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVII, vol. I, Iași, Ed. Junimea, 1980, 288 p. (în colaborare).*
- *Le trésor d'objets de parure et de monnaies découvert à Sihleanu, (comm. Scorțaru Nou, dép. de Brăila), Dacia, N.S., XXIV, 1980, p. 341—353.*
- *Contribuții la istoria orașului Iași, MemAntiq, VI—VIII, 1974—1976, p. 186—199 (în colaborare).*
- *Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVII, vol. II Iași, Ed. Junimea, 1984, 276 p. (în colaborare).*

LUCRĂRI PREGĂTITE PENTRU TIPAR

Contribuții la problema începuturilor orașului Baia, în vol. Apariția orașelor medievale la est de Carpați.

Inscripțiile medievale de pe teritoriul orașului Iași (în colaborare).

GHENUȚĂ COMAN

(1914—1981)

Moartea neașteptată a celui care a fost profesorul de istorie Ghenuță Coman, pasionat arheolog al meleagurilor vasluiene, ne-a îndurerat profund.

Fiu al unei vrednice familii de obirșie răzeșească vasluiană, Ghenuță Coman s-a născut la 10 ianuarie 1914 la Dodești. După absolvirea școlii primare din satul natal a urmat cursurile liceelor „Codreanu” din Birlad și „Vasile Alecsandri” din Vaslui, luind bacalaureatul în 1937. A urmat apoi cursurile Facultății de Litere și Filosofie de la Universitatea din Iași, trecindu-și licența în istorie, în anul 1941.

La Iași a avut prilejul a audia cursuri universitare de mare valoare științifică, avindu-i ca profesori pe erudiții Andrei Oțetea, Gheorghe Brătianu, Paul Nicorescu și Ilie Minea.

Încă din timpul studenției Ghenuță Coman a împletit în chip fericit cercetarea istorică cu cea sociologică, activînd în cadrul „Fundațiilor Culturale” sub îndrumarea directă a binecunoscutului sociolog român Dimitrie Gusti și efectuînd cercetări monografice de teren în mediul rural românesc. A publicat în 1943 la București, prima sa lucrare intitulată: „*Stoșești — un sat cu moșie boierească din Tutova*” (Biblioteca de sociologie, etică și politică, Fundațiile Culturale).

În anii 1941—1948 Ghenuță Coman a fost profesor de istorie la Piatra Neamț, trecînd în 1946 cu succes examenul de capacitate. Pînă la pensionarea sa, survenită în 1975, a funcționat ca profesor, director și inspector școlar, activînd pe meleagurile vasluiene, atît de dragi lui, la Dodești, Berezeni, Vișoara, apoi (timp de 20 de ani) la Murgeni. Aici, preocupat

pe cunoașterea cît mai amănunțită a istoriei locurilor natale, profesorul Ghenuță Coman nu și-a drecupețit eforturile, inițiînd nu numai cercetarea monografică a Murgenilor, ci și înființarea muzeului arheologic, care a funcționat între anii 1956 și 1965 sub directa sa conducere. Ca urmare a valorificării științifice a propriilor sale cercetări arheologice și istorice publică apoi monografia Murgenilor.

Cercetarea arheologică de teren devenind pasiunea vieții sale, Ghenuță Coman se dedică cu abnegație investigațiilor la fața locului, iar din anul 1949 începe să culegă materiale din întreaga Moldovă. Începînd cu anul 1964 Ghenuță Coman este prezent pe șantierele arheologice din zona vasluiană, efectuînd săpături arheologice sistematice, împreună cu specialiștii de la Birlad, Iași și București, la Simila, Zorleni, Vădeni-Murgeni, Bogdănești-Fălcu, Dodești, Drăgești, Birlălești, Gura Idrici și Poienești.

Timp de 30 de ani Ghenuță Coman a strîns un foarte bogat și variat material arheologic, pe care apoi l-a valorificat prin articole și studii în periodice de specialitate ca *Arheologia Moldovei*, *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*, *Memoria Antiquitatis*, *Carpica*, *Acta Moldaviae Meridionalis*.

În cele din urmă, ca o încununare a întregii sale munci de teren din zona vasluiană, a pregătit, cu deosebită migală și tenăcitate, repertoriul arheologic al județului Vaslui, publicat în 1980 sub titlul „*Statornicie și continuitate*”.

În afară de cercetarea științifică propriu-zisă, Ghenuță Coman a fost mereu preocupat și de valorificarea muzeistică a vestigiilor descoperite, ceea ce explică și pasiunea sa pentru organizarea unor muzee, ca cel de la Murgeni și apoi cel de la Vaslui. În acesta din urmă, Ghenuță Coman a fost și custodele colecției de obiecte donate, fond care a constituit nucleul inițial al actualei expoziții permanente.

Valorificarea științifică a principalelor descoperiri arheologice i-a pirilejuit contactul cu diverse colective de specialiști de la institutele de istorie și arheologie din București și Iași, precum și de la muzee din București, Iași, Bacău, Piatra Neamț, Galați, Focșani, Tecuci, Gh. Gheorghiu-Dej, Slobozia, Tîrgoviște, Tulcea, Sibiu și Oradea, unde a ținut o serie de comunicări științifice.

În același timp n-a neglijat latura de popularizare științifică a istoriei patriei fiind prezent în brigăzi științifice și lectorate, dar mai ales publicînd în presa locală informații și noutăți în domeniul respectiv, dovedînd, și sub acest aspect, dragostea sa nemărginită pentru glia strămoșească, pentru cunoașterea cît mai exactă a trecutului istoric al poporului român.

Moartea preinaturală survenită în ziua de 23 iunie 1981 l-a găsit cu condeiul în mînă, făcînd corectura studiilor din volumul al II-lea al publicației *Acta Moldaviae Meridionalis*, anuarul Muzeului județean Vaslui, onorînd cu munca și competența sa colegiul de redacție al acestei publicații, care, încă de la primul său număr, s-a impus ca o revistă științifică muzeistică de prestigiu, făcînd cinste județului Vaslui.

Activitatea științifică din ultima vreme a profesorului Ghenuță Coman l-a situat la loc de cinste printre arheologii noștri, iar zestrea științifică reprezentată de lucrările predate la tipar, precum și acelea aflate în manuscris și pregătite pentru tipar, rămîn o mărturie grăitoare a dorinței sale ferme de a face cunoscut pe plan superior activitatea muzeistică locală, pe care o dorea mult lărgită printr-o

strinsă colaborare cu unitățile muzeistice din județul Vaslui, dar și cu instituțiile similare din județele învecinate.

Înșuririle sale reale și alese l-au așezat în rîndul acelor cercetători pasionați, care fără să-și cruțe forțele și sănătatea, și-au dedicat întreaga viață unei cauze nobile: cunoașterea cît mai exactă și amănunțită a istoriei noastre. Colegii care l-au stimat regretă sincer dispariția sa din viața științifică și muzeistică. El rămîne însă pentru tînăra generație de cercetători și muzeografi o pildă vie, un îndemn, și totodată un exemplu de dăruire totală în munca neistovită de cunoaștere și investigație științifică, de satisfacere deplină a setei de cunoaștere și culegere a vestigiilor arheologice îndepărtate, în vederea dovedirii statorniciei și continuității poporului român, permanență constantă a conștiinței sale de locuitor al acestor meleaguri.

Ghenuță Coman, mistuit de cruda, dar generoasa sete de cunoaștere a trecutului istoric al poporului român va rămîne veșnic în amintirea noastră, iar cei ce l-au cunoscut mai îndeaproape îi vor păstra neștirbită imaginea omului care a îndrăgit natura, meleagurile și locurile natale, dar și întreaga nouă Românie, în care a văzut intruchipate idealurile sale de frumos și armonie. Cu durere în suflet, la despărțire spunem: *SIT TIBI TERRA LEVIS*.

ALEXANDRU ANDRONIC

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE

- *Cercetări arheologice cu privire la secolele V—XI în sudul Moldovei (Stepa colinară Horincea-Elan-Prut)*, *Arh Mold*, VI, 1969, pp. 277—315.
- *Cercetări arheologice în sudul Moldovei cu privire la secolele V—XI*, *SCIV*, 20, 1969, 2, pp. 287—314.
- *Instalații pentru foc în așezările culturii Dridu și sudul Moldovei*, *Danubius*, IV, 1970, pp. 161—184.
- *Mărturii arheologice privind creștinismul în Moldova secolilor VI—XII*, *Danubius*, V, 1971, pp. 75—91.
- *Evoluția culturii materiale din Moldova de sud în lumina cercetărilor arheologice cu privire la secolele V—XIII*, *MemAntiq*, III, 1971, p. 479—497.
- *Bordeie de tip protidridu de la Bogdănești-Fălcu*, *MemAntiq*, III, 1971, pp. 469—477 (în colaborare).
- *Murgeni. Contribuții la istoria unei străvechi așezări*, Vaslui, 1973, 164 pag.
- *Pumnale hallsttiene tîrzii descoperite în Moldova*, *SCIVA*, 28, 1977, 2, pp. 239—245 (în colaborare).
- *Figurine antropomorfe geto-dacice descoperite în județul Vaslui*, *SCIVA*, 28, 1977, 2, pp. 253—256.
- *Un nou tip de pumnal descoperit în Moldova*, *SCIVA*, 29, 1978, 1, pp. 139—144.
- *Un nou sceptor de piatră descoperit în sud-estul Moldovei*, *SCIVA*, 30, 1979, 1, pp. 101—103 (în colaborare).
- *Contribuții la cunoașterea fondului etnic al civilizațiilor secolilor V—XIII, în jumătatea sudică a Moldovei*, *Carpica*, XI, 1979, pp. 181—216.
- *Noi cercetări arheologice cu privire la secolele V—XI în partea de sud a Moldovei*, *Acta Moldaviae Meridionalis*, I, 1979, pp. 71—100.
- *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui, Materiale și cercetări arheologice. A XIII-a sesiune anuală de rapoarte*, Oradea, 1979, Muzeul Țării Crișurilor, pp. 285—288 (în colaborare).
- *Raport asupra săpăturilor de salcare de la Negrești-Vaslui, Materiale și cercetări arheologice. A XIII-a sesiune anuală de rapoarte*, Oradea, 1979, Muzeul Țării Crișurilor, pp. 333—337 (în colaborare).
- *Statornicie, continuitate. Repertoriul arheologic al Județului Vaslui*, București, 1980, 400 pag.
- *Unele considerații privind evoluția vieții religioase din teritoriul est-carpatic în contextul etnogenezei românești*, *Acta Moldaviae Meridionalis*, II, 1980, pp. 271—274.
- *Satul din teritoriul est-carpatic în perioada secolilor V—XI*, *Acta Moldaviae Meridionalis*, II, 1980, pp. 304—307.
- *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui, Materiale și cercetări arheologice, A. XIV-a sesiune anuală de rapoarte*, Tulcea, 1980, Muzeul Deltei Dunării, (în colaborare).
- *Săpăturile de la Drăgești-Vaslui, Materiale și cercetări arheologice A XIV-a sesiune de rapoarte*, Tulcea, 1980, Muzeul Deltei Dunării (în colaborare).
- *Un topor de cupru descoperit la Fîstici-Vaslui*, *SCIVA*, 1981, 32, 1 pag. 151—152.
- *Suporturi de vatră geto-dacice descoperite la Văleni-Vrancea*, *SCIVA*, 1980, 31, 3, pag. 473—476.
- *Figurine de lut ars, piatră și os de la sfîrșitul epocii bronzului și începutul epocii fierului descoperite în județul Vaslui*, *MemAntiq.*, 1980.
- *Un nou tip de rîșniță folosit de geți descoperit în județul Vaslui*, *Cibinium-1979*, Sibiu, Muzeul Brukenthal, 1980.
- *Contribuții la cunoașterea vieții agrare din Moldova în secolele V—XII*, *Ialomița*, Muzeul din Slobozia, 1980.
- *Săpăturile arheologice de la Gura Idrici-Vaslui, în Materiale și cercetări arheologice. A XIV-a sesiune anuală de rapoarte*, Tulcea, 1980, Muzeul Deltei Dunării.